

Kan fånga minsta detalj

Bildsensorns 36 megapixel gör att du kan få en fantastisk bildkvalitet. Men är det snabbbrörliga motiv du vill fånga är nog inte Sony A7R kameran för dig.

TEXT OCH FOTO: CHRISTIAN NILSSON

PLUS

- Småbildssensor i kompakt och lätt kamerahus
- 36 megapixel = extremt hög detaljåtergivning
- Gediget byggd och vädertätad
- Mycket anpassningsbar
- Vikbar skärm och hög-upplöst elektronisk sökare
- Kan använda de flesta objektivmärken med adapter
- Wifi med nfc

MINUS

- Högljudd slutare
- Dålig följande autofokus
- Rudimentär auto-ISO
- Bildsensorn är blottad vid objektivbyte
- Lite för svagt batteri som laddas i kameran

Att Sony är en innovativ kameratillverkare är väl ett faktum. Företaget har experimenterat för att kunna erbjuda finesser som inte konkurrenterna har, och för att bli först inom ett nytt kamerasegment. Ett område man specialiserat sig på de senaste åren är små kameror med stor sensor. Kompakterna Sony RX100 och RX1 har fått mycket uppmärksamhet för just detta. Men Sony vill också ta konceptet till systemkameramarknaden. I höstas släpptes därför två syskonmodeller, Sony Alpha 7 (A7) och Sony Alpha 7R (A7R), båda fullfjädrade systemkameror med bildsensorer i småbilsformat (fullformat). Det här är så kallade spegellösa modeller, med elektronisk sökare i stället för optisk. Därmed har man kunnat bygga dem mycket mindre och lättare än motsvarande spegelreflexkameror.

I A7 sitter en 24-megapixelssensor som kan ge fasdetekterande autofokus. Mycket användbart. Med ett pris på 13 500 kronor är den också marknadens billigaste fullformatskamera. Vi har dock valt att testa den 7 000 kronor dyrare Sony A7R.

Det som gör A7R speciell är

36-megapixelssensorn som gör kameran till den första konkurrenten som kan matcha upplösningen i Nikon D800 och D800E. Hos A7R har man valt bort lågpåpassfiltret för att kunna ge maximal skärpa. Men sensorn klarar bara att använda kontrastdetekterande autofokus, samma typ som används i vanliga kompaktkameror. Den är inte riktigt lika snabb som autofokus med fasdetekterande teknik och inte lika bra på att följa rörliga motiv. Så när man väljer mellan A7 och A7R handlar det inte bara om priset utan också om AF-prestanda. Läs mer på nästa sida.

Få objektiv som passar

I dagsläget är utbudet av objektiv specifikt designade för A7-modellerna magert. De använder visserligen E-fattning, liksom Sonys Nex-kameror, men de befintliga Nex-objektiven är anpassade för APS-C-sensorer, inte fullformat. Sony har därför behövt ta fram nya objektiv som tecknar ut den större sensorn. Man kallar dessa Sony FE. Just nu finns fyra väder-tätade FE-objektiv. Tre är gjorda i samarbete med Zeiss: Sonnar FE 35 mm/2,8, Sonnar FE 50/1,8 och zoomen Vario-Tessar 24–70/4 ZA OSS. Dessutom finns ett Sony 28–70/3,5–5,6 OSS. Det går dock inte att köpa löst utan säljs i paket med Sony A7, alltså inte A7R. En telezoom, Sony 70–200/4 G OSS, ska komma senare i år.

Men det går också att använda Sonys E-objektiv för APC-formatet. A7-modellerna beskär då automatiskt bildutsnittet för att passa objektivens bildcirkel. På skärmen och i sökaren ser det ut som vanligt – inga mörka hörn. En klar fördel med elektroniska sökare. Med A7 får bilderna efter beskärningen en upplösning på 11 miljoner pixlar och med A7R högst respektabla 16 megapixel.

Robust kamerahus

Sony A7R är en ganska kantigt designad kamera. Om man gillar det eller inte är en fråga om tycke och smak. Kåporna är av magnesi-

umlegering och kamerahuset känns stabilt och robust. Sony har också satt vädertätningar vid reglage och luckor för att hålla fukt ute. Ett gummiklätt handgrepp ger bra stadga även med lite tyngre objektiv och alla fingrar får plats. Avtrycket är placerat uppe på kameran i stället för på handgreppet vilket kändes lite konstigt i början. Men man vänjer sig. På handgreppets ovansida hittar man det ena av kamerans två inmatningshjul. Det andra är som brukligt placerat på baksidan, inom bekvämt räckhåll för höger tumme.

På ovansidan hittar vi den sedvanliga ratten för val av exponeringsmetod samt en ratt för exponeringskompensation. Den sistnämnda har inget lås utan lagom tröga klicklägen, som inte så lätt låter sig rubbas av misstag. Även denna ratt manövreras lätt med tummen. På baksidan finns ett litet räfflat kontrollhjul som är klickbart i fyra riktningar och används för att navigera i menyer och bläddra bland bilder. Det kan också användas för att bläddra sig fram bland ISO-talen. Det är dock ingen bra idé, hjulet kan lätt vridas oavsiktligt och plötsligt är kameran inställd på en annan känslighet än man tänkt.

Anpassningsbar

I början retade jag mig en del på hanteringen. Grundinställningen är nämligen inte helt genomtänkt. Menyn är mycket omfattande och inte lättnavigerad. Och särskilda knappar för exempelvis känslighet (ISO) och val av AF-inställning saknas. Men Sony A7R är en av de mest anpassningsbara kameror jag någonsin stött på. Här finns tre programmerbara Custom-knappar, som man alltså kan välja uppgift åt, men det är faktiskt möjligt att byta uppgift för de flesta av reglagen. Och det finns en mängd alternativ i anpassningsmenyn.

Dessutom har kameran en snabbmeny, som hittas under knappen Fn (function). I denna kommer man åt de tolv vanligast förekommande inställningarna. ➤

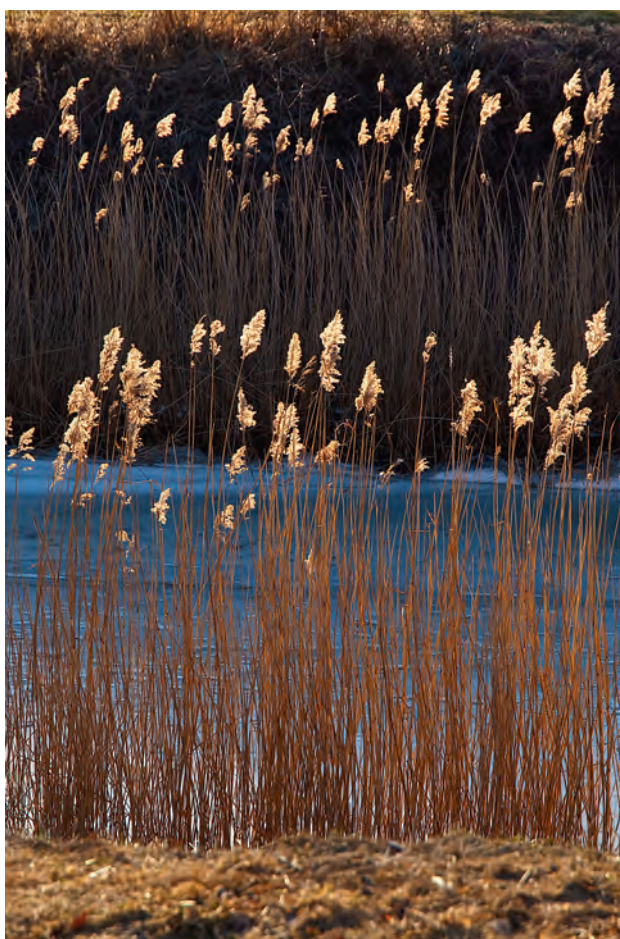

Sony A7R är en trevlig kamera för landskapsfotografi. Den är liten och lätt men framför allt ger dess 36-megapixelsensor bilder med en hisnande detaljrikedom. Tack vare sensorns stora dynamiska omfång finns det samtidigt stort utrymme för att lyfta skuggor och tona ned högdagrar. I alla fall om man använder raw-format, som i bilden ovan. En nackdel är det relativt kläna batteriet som fort tar slut i kyla. Och att den elektroniska sökaren ofta mörknar i motljus

Med batterigreppet Sony VG-C1EM får man höjdformatsavtryck samt plats för två batterier. Pris: cirka 2 500 kronor.

Med jpeg-format ger Sony A7R en aning dämpad färg- och kontraståtergivning, i alla fall med standardinställning. Ställer man in läget Vivid (levande) får man ett resultat med lite mer sting som funkar bra för direktutskrift. Men det är synd att kameran inte har en inbyggd raw-konverteringsmeny för de som vill få raw-formatets fördelar men slippa pyssla med bildbehandling i datorn. Det har konkurrentmodellerna från Canon och Nikon.

Sony LA-EA4

Novoflexadapter

Använda andra objektiv med adaptrar

Ägare av Sony- eller Minolta-objektiv med A-fattning kan montera dessa på A7 och A7R med hjälp av adaptrarna Sony LA-EA3 eller LA-EA4. Den sistnämnda ger dessutom fasdetekterande autofokus med A7R! Minst lika intressant är möjligheten att använda objektiv från andra tillverkare. Efter som bildsensorn sitter nära objektivbajonetten är det ganska enkelt att bygga adaptrar för de flesta märken. Till exempel gamla, manuellt fokuserade objektiv från Canon, Nikon eller Pentax. De som sitter med pärlor från Leica R-systemet kan nu äntligen använda dem på en digital systemkamera utan brännviddsförlängning! Här visas Sony A7R med en Novoflex-adapter för Nikon-objektiv.

Så snabb är kameran

Sony A7R startar på cirka två sekunder, vilket får anses vara relativt långsamt för en systemkamera. Kontrastautofokusen är hyfsat snabb på att ställa in sig på stillastående motiv. När det gäller rörliga motiv går det desto sämre. I synnerhet vid sämre ljusförhållanden, då den kan tappa bort sig helt. Där är den klart underlägsen SLR-kameras med fasdetekterande fokus. Även avtryckstiden är något längre än vad som är vanligt i den här klassen.

Observera att snabbaste serietagning, 4 bilder/s, bara kan fås i ett speciellt läge där autofokusen är låst under hela sekvensen. Nikon D800, som också har 36 megapixel, klarar 4 bilder/s även med kontinuerlig fokus. Vill man ha kontinuerlig fokus och serietagning med Sony A7R får man nöja sig med 1,5 bild/s.

AUTOFOKUS

Sony A7R med Sony FE 28–70/3,5–5,6 OSS
28 mm: 0,38 s
50 mm: 0,37 s
70 mm: 0,39 s
Slutarfördröjning: 0,16 s

SERIETAGNING

Uppgiven hastighet:
 4 bilder/s
Verklig hastighet:
 4 bilder/s
Maximalt bildantal: Med jpeg Fine: 19 bilder. Med raw: Upp till 16 bilder. Uppmätt med San Disk Extreme Pro 95 MB/s.

TEST SONY A7R

Den elektroniska sökaren är stor och skarp. Den visar 100 procent av bilden och har en upplösning på 2,4 miljoner punkter. En ögonsensor kopplar automatiskt om mellan sökare och skärm beroende på hur man håller kameran. Dioptriinställning finns också.

Kamerahuset mäter 12,7x9,4x4,8 cm och väger 462 g inklusive batteri och minneskort (exklusive objektivet).

Kamerans 3-tumsskärm har en upplösning på 1,23 miljoner punkter och kan vinklas 90 grader uppåt och cirka 45 grader nedåt. Sidoförhållandet är 4:3.

Laddbart litiumjonbatteri, NP-FW50, 7,2 V, 1020 mAh. Räcker för ungefär 270 bilder enligt CIPA-standard om man huvudsakligen använder sökaren. 340 bilder om man använder skärmen. Det är ganska lite för en systemkamera.

Trevligt nog går det att själv välja precis vilka funktioner man vill ha i snabbmenyn. Det innebär att man ganska sällan behöver gå in i kamerans vanliga, snåriga meny. Mycket bra!

Efter att ha skräddarsytt kameran efter min smak upplevde jag A7R som en betydligt trevligare kamera att fotografera med. Dock finns fortfarande några irritationsmoment. Meny-knappen och Custom-knapp 2 (C2) sitter inklämda i en smal avsats nära ovankanten. Nedanför denna sticker resten av baksidan ut. Det blir lite för trångt för tummen för att kännas bekvämt. Auto-ISO-funktionen är ganska rudimentär. Det går bara att ställa in vilket ISO-område automatiken får röra sig inom, inte längsta slutartid. Tyvärr har Sony en tendens att välja slutartider mellan 1/60 och 1/125 s i stället för att öka känsligheten. Och på de tiderna kräver den här lilla, lätta kameran med sin extremt pixeltäta sensor en riktigt stadig hand om man ska undvika skakningsoskärpa.

Utmärkt bildkvalitet

När det gäller finesser finns det en hel del både nyttigt och onödigt. Sveppanorama är trevligt och fungerar bra. Samma sak med Sonys "multiframe brusreducer-

Hanteringstips

1 Vill man använda manuellt fokuserade objektivet bör man ta hjälp av funktionen Fokusförstoring för att ställa skarpan. Då får man ett uppförstort utsnitt i sökaren eller skärmen. Bäst är att programmera knappen i centrum av kontrollhjulet till att starta fokusförstoring. Kombinera gärna med funktionen Konturframhåvningsnivå (focus peaking) för att snabbare hitta rätt skarpa.

2 Batteriet till Sony A7 och A7R laddas i kameran, en klar nackdel inte minst på en resa. Det går dock att skaffa en extern laddare, Sony BC-TRW, som tillbehör. Men den är dyr, den kostar cirka 500 kronor.

ring", som lägger ihop flera exponeringar för att få mindre brus vid höga känsligheter. Vill man få över bilderna till sin telefon eller surfplatta har man nytta av den inbyggda wifi-funktionen. Videoinspelning i full-HD är standard idag. Sony A7R ger mycket god videokvalitet och kan dessutom

Tillbehörssko med TTL-kontakter för extern Sony-blixt. Inbyggd blixt saknas.

Kameran lagrar bilderna på ett SD-kort (även SDHC/XC). Antingen i jpeg (tre valbara nivåer), raw eller i båda formaten samtidigt.

Knappen för att starta videoinspelning är liten och besynnerligt placerad på kanten av kameran. Den nås bara med höger tumme, som får en obehaglig vinkel.

filma vid 60 bilder/s, progressivt (60p). Finesser som leendeavkänning, försköningsseffekt och digital zoom skulle dock Sony ha kunnat utelämnat.

Men det är bildkvaliteten som lockar mest med denna kamera. Föga förvånande levererar Sony A7R ett synnerligen gott resultat, särskilt om man fotograferar i raw-format. De 36 miljoner pixlarna kan ge extremt detaljrika bilder. Liksom Nikon D800, som i grunden har samma sensor, klarar Sony också att fånga detaljer i riktigt djupa skuggor och samtidigt ge nyansrika högdagrar. Särskilt vid de låga ISO-talen. Det här gör A7R till en fin kamera för bland annat landskap eller gatufotografi i svartvitt. Ifråga om brus klarar den sig bra upp till och med ISO 1 600. Därefter börjar ett lite fläckigt men neutralt brus synas samtidigt som skarpan sjunker. Men ISO 3 200 är fullt användbart för utskrift i A3-format, till och med ISO 6 400 om motivet inte är alltför detaljerat.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är Sony Alpha 7R en riktigt fin kamera, men i första hand lämplig för långsam fotografi. En nackdel är det magra utbudet av dedicerade fullformatsobjektivet. Och det dröjer innan systemet är utbyggt. Men vill man i första hand använda A7R (eller syskonet A7) till att återuppväcka en samling äldre, manuellt fokuserade småbildaobjektiv är det här enastående kameror. I stort sett allt passar. Med rätt adapter förstås. ■

PRIS

Kamerahus:
cirka 20 400 kronor.

TEKNISKA DATA

Bildsensor: CMOS, storlek 35,9x24 mm (småbildsformat).

Upplösning: 36 miljoner pixlar.

Objektiv: Sony E-fattning.

Känslighet: ISO 100–25 600 i 1/3 steg. Utökad känslighet ned till ISO 50.

Vitbalans: Auto, tio förinställda lägen, manuell mätning mot vit yta, manuell i kelvinsgrader.

Fokusering: Kontrastautofokus med 25 punkter, automatiskt eller manuellt valbara. Ansikts-sökande AF. Manuell fokus med förstort bildutsnitt och focus peaking. Hjälpbelysning.

Ljusbildning: Flerfältss-, spot- och centrumvägd mätning.

Exponering: Program-, tids-, bländarautomatik samt manuell exponering. 9 motivprogram. Exponeringskompensation +/- 3 steg i 1/3 steg samt bracketing. **Slutartider:** 1/8 000–30 s samt B. Inställbara i 1/3 steg. 1/160 s blixtsynk.

Video: 1 920x1 080 pixlar, 60p, med AVCHD-format. 1 440x 1 080 pixlar, 30p med MP4-format. Inbyggd stereomikrofon. Ingång för extern mikrofon. Hörlursuttag. HDMI-utgång med möjlighet till okomprimerad videosignal.

Övrigt: Wifi och nfc för trådlös bildöverföring. Automatisk skugglättning. Virtuell horisont. 13 bildeffekter. Svenska menyer.

Generalagent: Sony Sverige AB, tel. 08-585 45 00, www.sony.se